

ANALYSIS OF MODERN WAYS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND SCIENTIFIC DISCUSSIONS

Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference

Bilbao, Spain
November 29 – December 02, 2022

UDC 01.1

The 10th International scientific and practical conference “Analysis of modern ways of development of science and scientific discussions” (November 29 - December 02, 2022) Bilbao, Spain. International Science Group. 2022. 606 p.

ISBN – 979-8-88831-928-4

DOI – 10.46299/ISG.2022.2.10

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

НАЦІОНАЛЬНА ТРАДИЦІЯ В «ЛЕБЕДЯХ» ДРАЙ-ХМАРИ ТА «ЛЕБЕДЯХ МАТЕРИНСТВА» ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА: ПРОБЛЕМА СПАДКОЄМНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ

Філат Тетяна

Doctor of Philological Sciences, Professor,
Head of Language Training and Humanities Department
DNIPRO STATE MEDICAL UNIVERSITY

Образ лебедя у світовій культурі віддавна є символічним. Надія Колошук справедливо вважає, що «образ лебедя виступає символом поета, співця і високої поезії; ця символіка в основі, своєю чергою, пов'язана з уявленнями про здатність душі мандрувати в небі в образі лебедя, що втілює символ чистоти, відродження, цноти, гордої самоти, мудрості, пророчих здібностей, поезії й мужності, досконалості...» [1]. Пов'язаний лебідь і з мотивом несправдених сподівань, неістинних, згубних обіцянок: у мистецтві символічною є антитеза білий – чорний лебеді з її семантикою боротьби добра і зла, істини й обману, світлої і підступної краси («Лебедине озеро» П. Чайковського). В окремих випадках образ лебедя набуває рідкісних значень, як-от тема царственності й смерті в «Лебеді» Р.М. Рільке, мотив протесту проти низької дійсності в Ш. Бодлера.

Але тема мого дослідження пов'язана із зовсім не сподіваним зіставленням, яке ще не було предметом наукових розвідок, але має перспективи щодо подальшого наукового вивчення. Йдеться про порівняльний аналіз віршів Драй-Хмари та Василя Симоненка.

Привертає увагу схожість назв віршів. І Михайло Драй-Хмара, і Василь Симоненко виносять до заголовків «королівського птаха» – «лебедя». Номінативно нейтральна, на перший погляд, назва вірша Драй-Хмари архетипічно пов'язана з міфопоетичною традицією трактування лебедя у світовій літературі й культурі, з образами Афродіти, Аполлона, Зевса, Леди, Орфея, Брахми, Сарасваті тощо; окрім того – з деякими християнськими святими та численними фольклорними мотивами в різних європейських національних культурах [2].

У Василя Симоненка назва вірша більш емоційна та навіяна народно-фольклорною традицією, подається як метафора, не досліджена ще повною мірою в українському літературознавстві. Поет, з одного боку, створює неповторне поєднання архетипічного образу та його авторської інтерпретації в руслі народно-фольклорної традиції. З іншого боку, незважаючи на підкреслену експресію заголовка, він чітко окреслює коло ймовірних проблем, які ввійдуть у поетичний дискурс «Лебедів материнства» Василя Симоненка: любов, ніжність, бережливе ставлення до матері, України тощо. Хоча Симоненкова назва вірша

поширена означенням, але змістовно вона вужча й конкретніша: «Лебеді материнства». Тобто поет акцентує увагу на позитивних емоціях, де немає місця зраді, ненависті, боротьбі. До речі, «лебідь», поєднуючи в собі дві стихії – води і повітря, – не тільки символ чистоти, відродження, мудрості, поезії тощо, а й може бути також символом смерті. І якщо життєстверджуюча основа Василя Симоненка домінує у назві вірша («Лебеді материнства»), то оптимізм Драй-Хмари проголошується тільки в кінці поезії у впевненому заклику «дерзати» і вірі в перемогу, запорукою якої є «ясне сузір'я Ліри», яке «веде... у світи» «з неволі, з небуття» [3].

На відміну від вірша Василя Симоненка, «Лебеді» Михайла Драй-Хмари мають присвяту: «Присвячую своїм товаришам». Поет приєднується до світової традиції посвят поезій своїм друзям. Інтертекстуальний зв'язок із поезією Івана Франка «Товаришам із тюрми» свідчить про глибоку ерудицію Драй-Хмари – талановитого вченого, європейськи освіченої людини, перекладача, поліглота, який знав 19 мов, – на що неодноразово звертали увагу дослідники.

Поетичний простір сонета Михайла Драй-Хмари відкритий і узагальнений: «тихе озеро», «плесо», «крижані лани» [3]. У колісковій Симоненка поряд із відкритим простором («лимани», «сади зелені», «дорога», «чуже поле») міститься і закритий: «шиба», «хати» [4]. Це варіювання між двома просторами послуговує втіленню основної ідеї вірша: велика любов до України починається з «материнської доброї ласки», «білявої хати», казки, яка «заглядає в шибу... сивими очима». У «Лебедях» Драй-Хмари простір більш прихований, розчинений у системі поетичних засобів, є умовним. Поет тільки називає, розраховуючи на асоціацію читача, а не описує місце дії, уникаючи фольклорно-знакової описовості, притаманної «Лебедям материнства» Василя Симоненка. Місце дії стає ймовірніше елементом внутрішнього світу поета, ніж зовнішньої дійсності. Наочно-чуттєве прийняття картин природи сприяє виникненню узагальненого образу світу і людини, де матеріальне (озеро, верболіз, лоза, плесо, лани) одухотворяється у «гроні п'ятірному нездоланих співців». «Дух і «матерія» єдині у своєму «переможному співі», що розбивав лід одчаю і зневіри» [4].

Василь Симоненко досягає переконливості по-іншому. Використовуючи схожі фольклорно-літературні образи: метафори («мріють... лебеді рожеві», «сиплють ночі у лимани зорі сургучеві», «заглядає в шибу казка», «темряву тривожили», «танцювали лебеді», «прийдуть з України верби і тополі»), епітети («лебеді рожеві», «сиві очі», «рожеве пір'я», «сади зелені», «очі материнські», «чуже поле»), алітерацію («Виростеш ти, сину, вирушиш в дорогу, / Виростуть з тобою приспані тривоги», «Стануть над тобою, листям затріпочуть, / Тугою прощання душу залоскочуть»), – він посилює патріотичне звучання свого твору системою рефренів («Можна все на світі вибирати, сину, / Вибрати не можна тільки Батьківщину») [4]. Наведений рефрен стає не тільки авторським узагальненням поета-громадянина, а й геніальною контамінацією досвіду поколінь саме українців.

У Драй-Хмари образ лебедя пов'язаний з мотивом опору («плавці ламали враз ті крижані лани», «дерзайте, лебеді»), бажанням вирватися «з неволі, з небуття»

та опинитися там, «де пінить океан кипучого життя» [3]. Є прямий натяк на авторський прообраз «лебедів» – «гроно п'ятірне нездоланих співців», тобто на поетів-неокласиків, яких цькували та засуджували через сповідання загальнолюдських моральних та людських цінностей. Іван Дзюба мав рацію, коли стверджував, що «сонет Драй-Хмари прозвучав як мужній голос на захист друзів» [5]. Василь Пахаренко справедливо вважає, що «творча й життєва мужність, дисципліна духу митця просто вражає. У хвилини найтяжчих випробувань, найшаленіших цькувань він не лише сам не занепадає духом, а й підтримує побратимів, закликає залишатися собою, творити: «Дерзайте, лебеді: з неволі, з небуття / веде вас у світи сузір'я Ліри» [6].

Порівняльний аналіз «Лебедів» Михайла Драй-Хмари та «Лебедів материнства» Василя Симоненка свідчить не тільки про опосередкований зв'язок двох шедеврів української літератури, а й про спільність національної платформи, національного світосприйняття обох поетів. Їх об'єднувала любов до матері-України, вболівання за її долю та майбутнє. М. Драй-Хмара і В. Симоненко – європейськи освічені поети. Глибока ерудиція й обізнаність поєднується в їхніх віршах з народно-фольклорною традицією. І хоча можна знайти розбіжності у прийомах створення ліричних образів, у манері їх інтерпретації, поетів об'єднує «творча й життєва мужність, дисципліна духу» [6], національна ідея, віра у світле майбутнє України й українців.

Список літератури:

1. Колошук Н. Г. Метаморфози Лебеда: образно-символічний зв'язок сонета М. Драй-Хмари «Лебеді» з «Лебедем» Р. М. Рільке. // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки. – Вип. 19, 2009. – С. 98 -103.
2. Лебідь – Новий Акрополь // <https://newacropolis.org.ua/articles/lebid>
3. Драй-Хмара М. Вибране// Упор. Д. Паламарчука, Г. Кочура. – К.: Дніпро, 1989. – С. 102.
4. Симоненко Василь. Вибрані твори / Упоряд. А. і Д. Ткаченків. Серія «Шістдесятники». 4-те вид. К: Смолоскип, 2017. 852 с.
5. Дзюба І. «Лебеді» і їх творча історія // https://tvory.net.ua/ukrainska_literatura/statti/2/1507.html
6. Пахаренко В. Вчувати пісню в струмені буття (Михайло Драй-Хмара як поет-неокласицист) // Вісник Черкаського університету: Філологічні науки. – Випуск 167, 2009. – С. 7.

103.	Олександрук І.В. ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ КОРПУСІВ ТЕКСТІВ У СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	453
104.	Сәуле Е., Гүлжан Е. ТЕХНИКАЛЫҚ ЖОҒАРҒЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДА ОРЫС ТІЛІ САБАҒЫНДА ТЫҢДАЛЫМДЫ ҚОЛДАНУ	455
105.	Філат Т. НАЦІОНАЛЬНА ТРАДИЦІЯ В "ЛЕБЕДЯХ" ДРАЙ-ХМАРИ ТА "ЛЕБЕДЯХ МАТЕРИНСТВА" ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА: ПРОБЛЕМА СПАДКОЄМНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ	459
PHILOSOPHY		
106.	Воропаєва Т., Авер'янова Н. УЯВЛЕННЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ПРО СУЧАСНУ НАЦІОНАЛЬНУ ІДЕЮ: ДИНАМІКА ТРАНСФОРМАЦІЙ (1993 – 2022 РОКИ)	462
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
107.	Poplavska O. LOADING OF RESILIENT STRIPE WITH INITIAL TENSIONS, INCREASE BY RESILIENT PROTECTIVE STRAP, HORIZONTAL BY THE COCENTRATED FORCE	470
POLITICS		
108.	Мулярська М.Р. КИТАЙСЬКО-ЛИТОВСЬКІ ВІДНОСИНИ НА ФОНІ ДИПЛОМАТИЧНОГО КОНФЛІКТУ	474
PSYCHOLOGY		
109.	Yelisiieva O. A CHILD'S BEHAVIOUR MANAGEMENT AT A DENTAL APPOINTMENT	477
110.	Іванова О.М. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ВІЯВЛЕННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ДИСГРАФІЇ ТА ДИСЛЕКСІЇ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	479
111.	Кенжегалиева М.А. "ИНТЕРНЕТ-ТӘУЕЛДІЛІК"	485

Analysis of modern ways of development of science and scientific discussions

Scientific publications

Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference
«Analysis of modern ways of development of science and scientific discussions»,
Bilbao, Spain. 606 p.
(November 29 – December 02, 2022)

UDC 01.1

ISBN – 979-8-88831-928-4

DOI – 10.46299/ISG.2022.2.10

Text Copyright © 2022 by the International Science Group (isg-konf.com).

Illustrations © 2022 by the International Science Group.

Cover design: International Science Group (isg-konf.com)©

Cover art: International Science Group (isg-konf.com)©

All rights reserved. Printed in the United States of America.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher.

The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Melnyk D., Shevchenko O. Potential for using VLP-based vaccines against COVID-19 // Analysis of modern ways of development of science and scientific discussions. Proceedings of the X International Scientific and Practical Conference. Bilbao, Spain. 2022. Pp. 41-42

URL: <https://isg-konf.com/analysis-of-modern-ways-of-development-of-science-and-scientific-discussions/>